

תלמודו בידו

דף לב עמוד ב

- א] מהו שיעור אורך הלולב ?
- ב] מהו שיעור אורך ההדס והערבה ?
- ג] מנין ש"ענף עץ עבות" זהו הדס ?
- ד] האם הירדוף היא מין הדס הכשר למצוה ?
- ה] כיצד מתקיים בהדס "עבות" ?

א] ארבעה טפחים, כדי שיהא הלולב יתר על ההדס טפח [כשם שעץ הדקל גבוה יותר].
הטפח הנוסף היוצא מעל להדסים והערבות, הוא החלק שמנענע.
לשמואל: שיעור ארכו כולל עליו העליונים.
לר' יוחנן: צריך שיהיו ארבעה טפחים בשדרה של הלולב, מלבד העלים שבראשו.

ב] חכמים: שלשה טפחים.
ר' טרפון: שלשה טפחים הנמדדים "באמה בת חמשה טפחים". ונחלקו בפירושו:
לרב דימי כוונתו להחמיר, וצריך שלשה טפחים ושלש חמישיות.
[מחלקים אמה בת ששה טפחים לחמשה חלקים שוים].
לרבין כוונתו להקל, ודי בשנים וחצי טפחים. וכך דעת שמואל להלכה.
[מחלקים אמה בת חמשה טפחים לששה חלקים שוים].

ג] "ענף עץ", שהעץ מחופה כולו בעלים. "עבות", כמעשה שרשרת המורכב זה על זה.
ולר"א בן יעקב, "ענף עץ" מורה על מין שטעם עצו ופריו שוה.

ד] פסול. לאבוי, משום שראשי עליו חדים כמחט, והתורה אמרה "דרכיה דרכי נעם".
לרבא, משום שעושים ממנו סם המות, והתורה אמרה "האמת והשלום אהבו".

ה] רב יהודה: שעומדים שלשה עלים בכל קן, וכל השלשה יוצאים מעוקץ אחד.
רב כהנא: אפילו שני עלים בעוקץ אחד, ושלישי עולה מתחתיהם ורוכב עליהם.